

Sygn. akt II Cz 771/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy w

składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014r. w Bydgoszczy na posiedzeniu

niejawnym sprawy z wniosku

E. M. i C. C.

o złożenie oświadczenia o odrzucenie spadku

na skutek zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Rejonowego w

Bydgoszczy z dnia 1 października 2014r. w sprawie o sygn. II Ns 2719 /14

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie poprzez zwolnienie wnioskodawców E.

M. i C. C. od ponoszenia kosztów sądowych

w całości.

II Cz 771/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. M. działając w imieniu własnym i małoletniego syna C. C. złożyła wniosek o przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku, a także wniosek o zwolnienie ich od kosztów sądowych z uwagi na trudną sytuację majątkową.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 1 października 2014r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił ich wniosek o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie. Z oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach wynika, że wnioskodawczyni uzyskuje dochody w kwocie 200 – 300 zł miesięcznie z tytułu prac zleconych, a tymczasem w piśmie z dnia 13.08.2014r. wskazała, że nie pracuje zarobkowo. Poza tym z kwoty 300 zł miesięcznie nie da się utrzymać dwóch osób i wynająć mieszkania, co bez wątplenia wskazuje, że wnioskodawczyni posiada również inne nieujawnione źródła dochodów. Z tych względów uznał ostatecznie, że brak podstaw przewidzianych w art.100 ust.2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych do zwolnienia wnioskodawców od ponoszenia kosztów sądowych (zaskarżone postanowienie wraz z uzasadnieniem – k.13 i 14).

Z treści zażalenia wnioskodawców wnosić należy, że domagali się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie ich od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wywodziła, że jest matką samotnie wychowującą syna, bezrobotną i bez prawa do zasiłku. Choruje na astmę, a po śmierci matki popadła w depresję. Utrzymuje się z zasiłku rodzinnego, zasiłków z MOPS oraz alimentów na rzecz syna wypłacanych z funduszu alimentacyjnego. Otrzymuje też stypendium socjalne z urzędu edukacji na naukę

syna oraz dodatek mieszkaniowy w kwocie 352 zł. Korzysta też z pomocy rodziny i znajomych. Dołączyła do zażalenia kilka wyciągów z rachunku bankowego (zażalenie – k.18).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawców podlegało uwzględnieniu. Zwolnienie od kosztów sądowych zostało pomyślane jako odstępstwo od zasady ich ponoszenia przez stronę czy uczestnika postępowania, gdy wnosi on do Sądu pismo podlegające opłacie lub powodujące wydatki. Zatem powinni z niego korzystać jedynie ci, których nie jest stać na poniesienie kosztów sądowych lub dla których poniesienie kosztów wiązałoby się z nadmiernymi trudnościami. Pamiętać jednak należy, by zbyt restrykcyjna ocena okoliczności istotnych dla zwolnienia od kosztów sądowych, a więc sytuacji zarobkowej i majątkowej oraz rodzinnej (jak wymaga art.102 ust.1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) nie zamknęła zainteresowanemu drogi do Sądu.

Zasadą jest, że Sąd ocenia istnienie okoliczności do zwolnienia strony czy uczestnika postępowania od kosztów sądowych na podstawie złożonego przez nią oświadczenia o stanie rodzinnym i dochodach, a w razie powzięcia wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia może zarządzić stosowne dochodzenie (zgodnie z treścią art.102 ust.1 i 2 oraz 109 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

W niniejszej sprawie przyjąć należy, że Sąd Rejonowy nie powziął takich wątpliwości, bo nie zarządził dochodzenia wyjaśniającego. Oparł się zatem na oświadczeniu złożonym przez wnioskodawców, które uznał jednak za nieprzekonujące. Brak było - zdaniem Sądu odwoławczego - uzasadnionych podstaw do dokonania takiej oceny. Prawdą jest, że w oświadczeniu majątkowym wnioskodawczyni wskazała, że uzyskuje dochody z prac zleconych w kwocie 200 – 300 zł miesięcznie, a w piśmie uzupełniającym oświadczenie z dnia 13.08.2014r. podała, że jest osobą bezrobotną, ale przy braku dalszych czynności wyjaśniających ze strony Sądu należało tę rozbieżność ocenić, jako wskazanie, że nie wykonuje żadnej pracy zarobkowej w ramach stałego zatrudnienia (umowy o pracę). Z treści zażalenia wnioskodawczyni oraz z analizy załączonych wyciągów z rachunków bankowych wynika, że zasadnicze środki na utrzymanie jej i syna pochodzą z MOPS w B. i nie są wysokie (k.20 – 30). Nie posiada ona innych stałych dochodów, ani majątku. W tym stanie rzeczy zachodziły podstawy do zwolnienia jej i jej syna – wnioskodawcy C. C. od kosztów sądowych w tej sprawie (w ramach art.102 ust.1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd odwoławczy uwzględnił zażalenie wnioskodawców i zmienił zaskarżone postanowienia (na podstawie art.386f1 kpc w związku z art.397f2 i art.13f2 kpc).